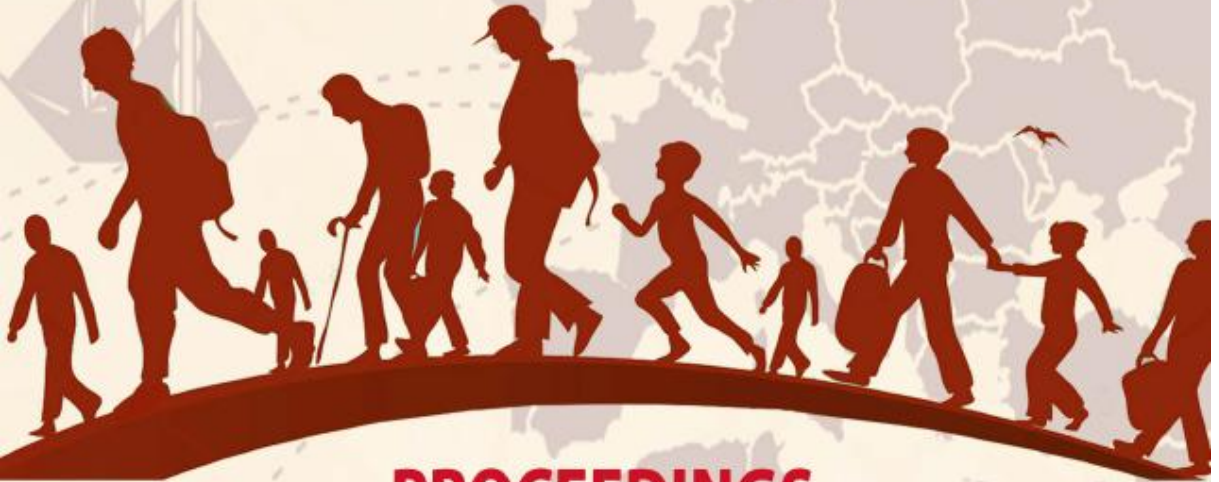

2nd INTERNATIONAL
2. ULUSLARARASI

CONGRESS ON APPLIED SCIENCES
UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

“MIGRATION, POVERTY & EMPLOYMENT”
“GÖÇ, YOKSULLUK ve İSTİHDAM”

PROCEEDINGS
BİLDİRİLER KİTABI

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HONORARY COMMITTEE / ONUR KURULU

Yakup CANBOLAT (Konya Valisi)
Tahir AKYÜREK (Konya Büyükşehir Belediye Başkanı)
Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER (Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü)
Atilla TOROS (Göç İdaresi Genel Müdürü)

ORGANIZING COMMITTEE / DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ahmet DİKEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdulkadir BULUŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet KOYUNCU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Meral ERDİRENÇELEBİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Dr. Mücahit Sami KÜÇÜKTİĞLİ (Konya Büyükşehir Belediyesi)
Arş. Gör. Dr. Ahmet Tayfur AKCAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Emine Nihan CİCİ KARABOĞA (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Erkan KARA (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Hasan Ali AKYÜREK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Mehmet Yasin ÖZSAĞLAM (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Nezahat KOÇYIĞİT (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Öğr. Gör. Özdal KOYUNCUOĞLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Arş. Gör. Fatih AZMAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Arş. Gör. Fatih KALECİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Uzm. Sevda YILMAZ (Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Ankara)

SCIENTIFIC COMMITTEE / BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ahmet AY (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ERGÜLEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet TAŞĞİN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Caner YENİDÜNYA (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Alejandro Portes (Princeton Üniversitesi & Miami Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Ali DANIŞMAN (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali TOR (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Anabel Quan-Haase (Western Ontario Üniversitesi, Kanada)
Prof. Dr. Ann Dale (Royal Roads Üniversitesi, Kanada)
Prof. Dr. Arjan De Haan (International Development Research Centre, CANADA)
Prof. Dr. Atilla GÖKTÜRK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Azmi YALÇIN (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilal ERYILMAZ (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilal KUŞPINAR (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Birol AKGÜN (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, SDE)

Prof. Dr. Bob Edwards (East Carolina Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Caner ARABACI (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Charles Steinfield (Michigan State Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN (KTO Karatay Üniversitesi)
Prof. Dr. Daniel J. Mitchell (Cato Enstitüsü, ABD)
Prof. Dr. Davut DURSUN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Dursun BİNGÖL (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Emel EGE (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Eric M. Uslaner (Maryland Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Fabio Sabatini (Roma Sapienza Üniversitesi, İtalya)
Prof. Dr. Gönül BUDAK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülay BUDAK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülsen DEMİR (Adnan Menderes Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan TAŞDEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Halim KAZAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Kürşat GÜLEŞ (Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi)
Prof. Dr. Himmet KARADAL (Aksaray Üniversitesi)
Prof. Dr. John E. Prescott (Pittsburgh Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. John F. Helliwell (British Columbia Üniversitesi, Kanada)
Prof. Dr. John Field (Stirling Üniversitesi, İskoçya)
Prof. Dr. Kadir ARDIÇ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Karen S. Cook (Stanford Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Khaled TADMOR (Lübnan Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Kıvılcım METİN ÖZCAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Lindon J. Robison (Michigan State Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Luigi Guiso (Einaudi Ekonomi ve Finans Enstitüsü, İtalya)
Prof. Dr. M. Şerif ŞİMŞEK (E. Ö. Üyesi)
Prof. Dr. Mahmut ÖZDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Mahmut PAKSOY (İstanbul Kültür Üniversitesi)
Prof. Dr. Mahmut TEKİN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet BARCA (Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Emin AYDIN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KARAGÜL (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet KIRBIYIK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Zeydin YILDIZ (Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet TANYAŞ (Maltepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Michael Woolcock (Harvard Üniversitesi & Dünya Bankası, ABD)
Prof. Dr. Muhsin KAR (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Murat Ali DULUPÇU (Süleyman Demirel Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat ÇEMREK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Murat DOĞANLAR (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ACAR (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman ÇEVİK (Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman OKKA (KTO Karatay Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer TORLAK (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Önder KUTLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkan YILDIZ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Razaq RAJ (Leeds Beckett University)
Prof. Dr. Refik POLAT (Karabük Üniversitesi)
Prof. Dr. Robert C. Liden (Chicago Illinois Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Seok-Woo Kwon (Temple Üniversitesi, ABD)
Prof. Dr. Songül SALLAN GÜL (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof. Dr. Sue Kilpatrick (Tasmania Üniversitesi, Avustralya)
Prof. Dr. Şaban Halis ÇALIŞ (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Şebnem ASLAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Tahir YÜKSEK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Tamer KOÇEL (İstanbul Kültür Üniversitesi)
Prof. Dr. Üstün ÖZEN (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yıldırım Beyazıt ÖNAL (Çukurova Üniversitesi)
Prof. Dr. Z. Fulya TEMEL (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet ŞAHBAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Atilla ARICIOĞLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Doğan BIÇKI (Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice BEKİR (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Murat YEŞİL (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Nuran KOYUNCU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Selda BAŞARAN ALAGÖZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Tahsin KARABULUT (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ahmet KOYUNCU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

TÜRKİYE'DE İÇ GÖÇLER İLE İŞSİZLİK ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ <i>Ferdi ÇELİKAY</i>	192
MEZİTLİ'DE SURİYELİ GÖÇMENLERİN SORUNLARININ SOSYO-EKONOMİK AÇIDAN ANALİZİ <i>Erkan AKTAŞ, İtkim GÜLÇÜR</i>	199
SURİYELİLERE YÖNELİK TOPLUMSAL KABULÜ UYUMU ETKİLEYEN SOSYO EKONOMİK FAKTÖRLER: MERSİN İLİ MEZİTLİ İLÇESİ ÖRNEĞİ <i>Erkan AKTAŞ, İtkim GÜLÇÜR</i>	208
AVRUPA'YA GÖÇ, MÜLTECİLER VE YENİ DİNİ COĞRAFYA <i>Hasan Hüseyin AYGÜL</i>	217
DENEME MODELİ BİR ARAŞTIRMA: SOSYAL HİZMET KURAM VE UYGULAMALARI II DERSİNİN EMPATİK BECERİ VE EĞİLİMİNE ETKİSİ <i>Doğa BAŞER, Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU</i>	226
SYRIAN REFUGEE CRISES and EVOLUTION of TURKISH MIGRATION POLICY <i>Ahmet BAYANER, Şükrü ERDEM, Gülden BÖLÜK</i>	234
TÜRK SİYASİ PARTİ TÜZÜKLERİNİN SOSYAL POLİTİKA KAVRAMI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ <i>Emel SEVİNÇ, Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU, Mehmet KIRLIOĞLU</i>	242
AN EVALUATION of SYRIAN REFUGEES' UTILIZATION to HEALTH SERVICES in TURKEY <i>Yasemin AKBULUT, Bayram GÖKTAŞ, Gamze KUTLU</i>	250
SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK İNANÇLARININ VE RUHSAL SORUNLARI OLAN BİREYLERE YÖNELİK TOPLUM TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ <i>Doğa BAŞER, Mehmet KIRLIOĞLU</i>	255
TÜRKİYE'DE KIRSAL ALAN YAŞAYANLARININ SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: KAHRAMANMARAŞ İLİ ELBİSTAN İLÇESİ ÖRNEĞİ <i>Esen ORUÇ, Aysel ERGÜN</i>	266
GÖÇMENLERİN KÜLTÜRLER ARASI ORTAMDA KİŞİLERARASI ÇATIŞMA PRATİKLERİ VE ÇÖZÜM STRATEJİLERİ <i>Salih GÜRBÜZ, Bayram Oğuz AYDIN</i>	275

SURİYELİLERE YÖNELİK TOPLUMSAL KABULÜ UYUMU ETKİLEYEN SOSYO EKONOMİK FAKTÖRLER: MERSİN İLİ MEZİTLİ İLÇESİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Erkan AKTAŞ¹

İlknur GÜLÇÜR²

Abstract

Mezitli City Council, conducted comprehensive research on the social acceptance and integration of Syrians in Turkey, who escaped from the initial conflict and subsequent civil war, subsequent civil war ongoing since 2011, and sought refuge in Turkey within the framework of the "open doors policy". This study titled "Socio-Economic Factors Affecting The Social Acceptance and Integration for Syrian : Case of Mersin Province , Mezitli District " was conducted between January-February 2016. This research in centers of Mersin's Mezitli district with a total of 402 people were surveyed from Internet by the Mezitli City Council. The perception of the local population in the Syrian Mezitli This study was attempted to reveal the level of social acceptance. The general findings of the research are as follows:

Geographical – historical closeness, the Syrians of Mezitli public discourse of religious fellowship and ethnic brotherhood aren't determined to make a positive impact on social acceptance. In this sense, the greatest support for the adoption of Syrian society was constituted war conditions to prevail. One of the most important cause of Mezitli Syrians difficulty to accept the Syrian people has been identified as the seeing of culturally different.

Key Words: Migration, Social Acceptance and Integration, Socio-economic, Mezitli Mersin

1. KAVRAMSAL VE TEORİK ÇERÇEVE

1.1. Göç, Zorunlu Göç, Mültecilik, Sığınmacılık, Toplumsal Kabul

Göç (az veya çok) bireylerin ya da grupların yeni koşullara daha iyi uyum sağlayabilmek amacıyla; doğal, ekonomik, siyasal vb. zorunluluklar sonucunda sembolik veya siyasal sınırların ötesine, yeni yerleşim alanlarına ve toplumlara doğru kalıcı hareketini içeren olaya verilen addır (Marshall, 1999: 685; Ersoy ve Balaban, 2005: 1). Ancak göç sadece coğrafi bir hareketlilik olarak ele alınamayacak kadar hem göç edenin hem göç alan yer üzerinde toplumsal, ekonomik, siyasal, kültürel etkileri olan çok yönlü bir olgudur.

Göç olgusu birçok sosyal bilimin (Sosyoloji, İktisat, Antropoloji, Coğrafya ve Tarih) inceleme konusu olmakla birlikte bütün bu bilimlerin temelde araştırdığı göçün nedeni ve göçün sonuçlarıdır (Cengiz, 2015: 106). Dolayısıyla bu araştırmada da aslında Suriye göçünün sonuçları üzerinde durulmaktadır. Söz konusu göçün sonuçları yerel halkın üzerinde yarattığı etkiler ve Suriyelilere yönelik oluşan algı ve toplumsal kabul açısından incelenmiştir.

Göç hareketleri gönüllü veya zorunlu bir biçimde meydana gelmekte olup, tarihe bakıldığında kitlesel göç hareketlerinin kaynağında çoğunlukla belirli bir zorunluluk olduğu görülmektedir (Aksoy, 2012: 293). Zorunlu göç ya da yerinden edilme, bireylerin istemleri dışında yaşadıkları yerlerden ayrılmak zorunda kalmalarını ifade eder.

Bu düşüncüyü destekler nitelikte dünya tarihinin en büyük kitlesel göçü olarak Suriyelilerin göç akımına bakıldığında kaynağında bir zorunluluk olduğu görülmektedir. 2011 yılının Nisan ayı itibarıyla ülkelerinde çıkan çatışma ortamı sebebiyle Suriyelilerin göç hareketi başlamış olup, Türkiye'nin kendilerine yönelik "açık kapı politikası" uygulamasıyla çok sayıda Suriyeliye geçici koruma sağlanmıştır (Erdoğan, 2015: 9).

Göç hareketi; aynı ülke sınırları içinde gerçekleşmesi durumunda "iç göç", farklı ülkeler arasında gerçekleşmesi durumunda "dış göç" veya "uluslar arası göç" olarak adlandırılmaktadır (Aksoy, 2012: 294). Uluslar arası göç ve kitlesel-zorunlu göç örneği olarak Suriye göçünün yereldeki etkileri açıklanırken sığınmacı ve mülteci kavramlarına açıklık getirmek gerekmektedir.

Mülteci kavramı Cenevre'de 28 Temmuz 1951 tarihinde imzalanan Mültecilerin Hukuki Durumuna ilişkin Sözleşme'ye göre (BMMYK, 2016a: 2); "1 Ocak 1951'den önce meydana gelen olaylar sonucunda ve ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen" kişileri ifade etmektedir. Ayrıca Madde 1.A.'da belirtilen durumun Madde 1. B'de 1 Ocak 1951'den önce Avrupa'da meydana gelen olaylar ya da Avrupa'da ve Avrupa'da ya da başka yerde meydana gelen olayları kapsadığı şeklinde bir açıklama mevcuttur (BMMYK, 2016a: 2).

¹ Mersin Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü, erkanaktas@mersin.edu.tr

² Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, ilknurgulcur@gmail.com

Ancak Mültecilerin Hukuki Durumuna ilişkin 1967 Protokolü ile Sözleşme'nin kabulünden itibaren yeni mülteci ortamlarının ortaya çıktığı ve bu nedenle söz konusu mültecilerin, Sözleşme'nin kapsamına giremeyebileceği dikkate alınarak 1951 zaman sınırlaması kaldırılmıştır(BMMYK, 2016b: 1).

Türkiye, Cenevre Sözleşmesi'nin taraflarından biri olmuş ve 1967 Protokolünü onaylamıştır. Ancak Cenevre Sözleşmesi ile düzenlenen coğrafi sınırlama ilkesini sürdürmeyi seçmiştir (Uluslararası Af Örgütü, 2009: 5). Bu Türkiye'de hukuki olarak Avrupa'da yaşanan olaylar neticesinde Türkiye'ye gelenlerin mülteci sayılabileceği, dolayısıyla bugün Suriye'den gelenlerin mülteci olarak adlandırılmaması ve dolayısıyla mülteci haklarından yararlanamaması anlamına gelmektedir.

Sığınmacı, mülteci olarak uluslararası koruma arayan fakat statülerinin resmi olarak tanınmadığı kişiler için kullanılan bir kavramdır. Bu terim genellikle, mülteci statüsü almaya yönelik başvurularının hükümet ya da Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) tarafından karara bağlanmasını bekleyen kişiler için kullanılır(Uluslararası Af Örgütü, 2009:5).

Mülteci ve Sığınmacı kavramı burada uluslararası hukuk temel alınarak açıklanmıştır. Ancak bu kavramların Türk İltica mevzuatındaki karşılıklarında farklılıklar bulunmaktadır(Uluslararası Af Örgütü, 2009: 6).

İçişleri Bakanlığı'nın kabul ettiği tanıma göre mülteci, 1951 Cenevre Sözleşmesinin 1. Maddesindeki tanıma uyan Avrupa kökenli yabancı veya vatansız kişileri ifade etmektedir. Sığınmacı ise, 1951 Cenevre Sözleşmesinin 1. Maddesindeki tanıma uyan Avrupa kökenli olmayan yabancı ve devletsiz kişileri ifade etmektedir(İçişleri Bakanlığı, 2006).

Suriye'deki savaşın ilk zamanlarında az sayıda Suriyelinin Türkiye'ye gelmesi ve bu durumun kısa süreli olacağı düşünülerek başlangıçta Türkiye'ye gelen Suriyeliler misafir olarak kabul edilmiştir. Ancak savaşın kısa süreli olmayacağı anlaşıldığında Suriyelilerin hukuki durumu önem arz etmeye başlamıştır. Nisan 2011 tarihinden Ekim 2011 tarihine kadar misafir olarak nitelenen Suriyeliler bu tarihten itibaren "geçici koruma statüsü"ne getirilmişlerdir. Bu statüyle Türkiye'deki Suriyeli göçmenler ne tam anlamıyla mülteci ne de sığınmacı konumundadır. Sadece geçici olduğu vurgulanan, hukuki bağlayıcılığı sınırlı olan bir durumdadırlar(Akşit, Bozok vd., 2015: 98; Şahin, 2016).

Suriyeli nüfusun hızla artması ile 20 Nisan 2014 tarihinde 6458 sayılı **Yabancılar ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü** kurulmuştur. Bunun yanında 2014/6883 sayılı Geçici Koruma Yönetmeliği ile başta sağlık ve eğitim olmak üzere, sosyal yardım ve hizmetlerin sunulmasına imkân tanınmıştır. Genel olarak Türkiye'deki Suriyeliler 'geçici koruma statüsünde' bulunmalarına karşın; sağlık, eğitim, sosyal hizmetler ve çalışma alanlarında kendilerine yasal haklar tanınmıştır. Ancak bazı konularda hukuki durumlarındaki kısıtlılık devam etmektedir. Bunun yanında Mart 2016 itibarıyla ülkemizdeki Suriyeli nüfusun 3 milyonu aşığı belirtilmektedir(Şahin, 2016) Ülkemizdeki Suriyeli nüfusun yoğunluğu beraberinde farklılıkları da getirmekte bu farklılıkların yereldeki halkta olumsuz algı oluşturmaya başlamasıyla toplumsal problemler başlamakta ve bilimsel anlamda yaşanan bu gerçeği araştırma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Toplumsal kabul; kısaca belirli görüşlerin, önlemlerin, öneri ve kararların, toplumsal gruplar tarafından onay alması şeklinde tanımlanabilir(Sezgin ve Yolcu, 2016: 424).

1.2. Uluslararası Göçün Yerele Yansması

Kentsel sistemde göçün oluşturduğu etkiler; göç ve kentsel gelişme arasındaki ilişkiler üzerine yapılan çalışmalarda beş boyutta ele alınmaktadır. Bu boyutlar; göçün istihdam ve kentsel işgücü, kentin fiziki dokusu, ücretler, kent yönetimi ve kentin sosyo-kültürel yapısı üzerindeki etkileri şeklindedir(Kaygalak, 2009: 19-20). Bu çalışma da göçün yereldeki etkisi üzerine odaklanıp, kentin sosyo-ekonomik yapısı üzerindeki etkilerinin neler olduğuna dair ipuçları içermektedir.

Uluslararası göç ile farklı dil, din, gelenek ve kültürel yapıya sahip bireyler bir araya gelmekte ve bu farklılıklar göç edilen toplumda uyum sorunlarını beraberinde getirmektedir. Bu anlamda kültürlerarası iletişim, uluslararası göç söz konusu olduğunda özellikle üzerinde durulması gereken bir konu olmaktadır(Aksoy, 2012: 298).

Günümüzde Türkiye, Arap ülkelerindeki çatışmalar ve gerilimler nedeniyle, başta Suriye olmak üzere, doğudaki ülkelerden büyük bir göç akımına maruz kalmıştır. Ve özellikle Suriye'den Türkiye'ye Nisan 2011'de başlayan göç dalgası, Suriye'deki çatışmaların büyümesi ile milyonlarca insanı yerinden eden kitlesel bir göç hareketine dönüşmüştür(Akşit, Bozok vd., 2015: 94-95).

Böylesine yoğun bir göçün yaşanması üzerinde durulması ve araştırılması gereken birçok alanın varlığına işaret etmektedir. Bu anlamda Suriye göçünü; sadece devletlerin sınırlarını ilgilendiren yahut coğrafi bir hareketlilik olarak değerlendirmek eksik kalmakta, göçün toplumsal alandaki yansımalarının da araştırılma zorunluluğu doğmaktadır.

Suriye göçünün toplumsal alandaki yansımalarını ve daha özeldir bu araştırmanın konusunu oluşturan göçün yerel halk üzerindeki etkileri açıklanırken; kültürlerarası iletişim ve habitus kavramları üzerinden geliştirilen yaklaşımlar üzerinden gidilmiştir.

A. Kartarı'ya göre(2001: 22) kültürlerarası iletişim "farklı kültürlerle mensup insanlar arasında etkileşim ve anlam aktarımını, yabancıların algılanması, açıklanması ve kültürel farklılıkların gözetilmesi gibi konuları inceleyen disiplinlerarası bir bilim dalıdır". Kartarı'nın yaptığı tanımdan da anlaşılacağı üzere yerel halkın göçle gelen "yabancı" olarak Suriyelileri nasıl algıladıkları ve toplumsal kabul düzeylerinin açıklanabilmesi için iki kültür arasındaki etkileşim ve anlam aktarımını saptayabilmek için kültürlerarası iletişim dalından faydalanmanın gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Suriye göçünün yerel olan etkisi bağlamında farklı kültürlerin karşılaşmasından kaynaklanan sorunların tespiti ve bu sorunların nasıl anlaşıldığı sürecin nasıl yönetileceği önem kazanmaktadır. Bu anlamda farklı kültürlerin karşılaşması ve bu kültürlerin bir arada yaşama zorunluluğu uyum ve çatışmaya dair önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Söz konusu dış göç olduğunda farklı kültürlerin parçası olan bireylerin yahut grupların ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel anlamda zorunlu bir etkileşimi gerçekleşmekte ve bu zorunlu etkileşim ile göç sonucu karşılaşan iki grubun toplumsal refleksler ile kendi özgün değerlerini koruma, aktarma ve öne çıkarma anlamında çatışması muhtemel bir olgu olmaktadır. Çünkü farklı kültürlerden bireylerin bir araya geldiklerinde kendilerinden farklı değerler ve yaşam tarzları ile karşılaştıklarında farklı olanı olumsuz olarak algılaması beraberinde gelmektedir. Bu ise kendi kültürünü korumanın bir göstergesi olmaktadır(Aksoy, 2012: 298).

Dış göçün yerelde ortaya çıkardığı etkiler Suriye göçü ile de benzer sonuçlar ortaya çıkarmış ve bu göç ile dil, gelenek, kültür anlamında farklılıkların getirdiği etkiler derinleşmeye başlamış bu farklılıklar göç edilen topluma uyum sorunlarını beraberinde getirmeye başlamıştır. Suriye göçünün yerel halk üzerindeki etkisini konu edinen bu araştırmanın nihayetinde hizmet etmeye çalıştığı nokta yerel halkın kendilerini farklılaştırdığı noktaları tespit etmek ve bu noktaların Suriyelileri toplumsal anlamda kabul düzeylerini nasıl etkilediğini ortaya çıkarmaktır. Bu anlamda çalışmada farklılığı tanıma ve farklılıkla birlikte yaşama yeteneğinin gelişimini temel alan J. M. Bennett'in(akt. Çakır, 2010: 76) kültürlerarası iletişim alanında Kültürlerarası Duyarlılık Gelişim Modeli üzerinde durulması gerekli görülmüştür.

Bennet'in amacı; bireylerin farklı kültürlerle bakışımı incelemek olup, modelini etnomerkezcilik ve etnorölativizm olmak üzere iki aşamada açıklamaktadır. Ona göre kültürlerarası duyarlılığa ilişkin gelişimsel süreç etnomerkezcilikten etnorölativizme doğru bir seyir izler(Bekiroğlu ve Balcı, 2014: 434).

Etnomerkezcilik basamağında birey kendi kültürünü odak noktası yapar ve kendi kültürü dışındakileri yok saymaktadır. Etnomerkezci basamak; farklılıkları reddetme, farklılıklara karşı savunma ve farklılıkları azaltma olarak üç farklı bölüme ayrılmaktadır. Reddetme düzeyinde bireyler kültürel farklılıkları inkar eder ve bunları görmezden gelirler. Bu aşamada bireyler kültürel kimlikleri dikkate almazlar ve kendi kültürel kimliklerinin kendilerini nasıl etkilediğinin de farkında değillerdir. Savunma düzeyinde ise biz ve onlar arasında ayırım yapılmakta ve bu kutuplaşmada farklı olan bir tehdit olarak algılanmaktadır. Farklı olanın tehdit olarak algılanması ise bireyin kendi kültürünü yüceltmesi ve farklı olanı aşağılamasını beraberinde getirir. Etnomerkezcilik basamağının azaltma aşamasında ise bireyler farklı kültürlerin varlığını kabul ederler ama farklı kültürleri önemsiz ve değersiz olarak görürler. Farklı kültürlerle etkileşim içine girdiklerinde ise farklı olanı; kendi kültürlerine uydurabilme çabası içine girerler ve kendi kültürlerine uyacak şekilde değiştirmeye çalışırlar. Kültürlerarası iletişim açısından bu aşamalar büyük bir engel oluşturmaktadır(Pinar, 2016: 94-95).

Etnorölativizmde ise; kabul, uyum ve bütünleşme söz konusudur. Burada kültürel farklılıklara saygı, duyugudaşlık ve çoğulculuk, bağlamsal değerlendirme ve yapısal marjinalite esastır(Çakır, 2010: 81).

Etnorölativizmde ilk aşama olarak kabul etmede, kültürel farklılıklar kabul edilir, tanınır ve bu farklılıklara saygı gösterilir. Uyum aşamasında; bireyler farklı kültürlerin üyeleriyle iletişim ve etkileşim kurmak için yeteneklerini geliştirmektedirler. Etnorölativist boyutun son aşaması olarak bütünleşme düzeyinde ise bireyler; kültürel açıdan marjinal kalmalarına rağmen tutarlı bir biçimde kimliklerinin çoklu yönlerini entegre etmek için çalışırlar(Bekiroğlu ve Balcı, 2014: 435).

Araştırma konusuyla ilgili izlenecek bir diğer yaklaşım Habitus üzerinden geliştirilen yaklaşımdır.

L. Wacquant(akt. Oğuz, 2015: 134), Pierre Bourdieu'nun Habitus kavramına şöyle açıklık getirmektedir: "Habitus kelimenin tam anlamıyla, ne tam olarak bireyseldir ne de davranışları tek başına belirler; buna karşın, eyleyenlerin içinde işleyen yapılandırıcı bir mekanizma, eyleyenlerin çok çeşitli durumlarla başa çıkmasını sağlayan bir strateji üretme ilkesidir". Bourdieu(akt. Oğuz, 2015: 134) ise habitusu: " 'yapının ürünü, pratiğin üreticisi ve yapının yeniden üreticisi', 'tüm seçimlerin seçilmemiş ilkesi' veya 'düzenli doğaçlama' ve davranışın 'sefsiz orkestrasyon'una izin veren 'pratiği-birleştiren ve pratiği-üreten ilke'" olarak tanımlar.

Yaşanan göç ile sığınmacılar habituslarından kopmakta ve göçle geldikleri yerde farklı bir habitus alanı ile karşılaşmaktadır. Bu durumda yerel halk ile sığınmacılar arasında gerilimlerin çıkması muhtemeldir. Çünkü yerel halk yabancıyı habitusunu değiştirebileceği sebebiyle tehdit olarak algılayabilir. Sığınmacılara karşı hakkında bilinmezlikten kaynaklı güvensizlik durumu yaşanır ve bunun bazı sonuçları vardır. Bu sonuçlardan biri ırkçılık, yabancı düşmanlığı gibi toplumsal etkileşimi engelleyen duydu durumlarıdır(Oğuz, 2015: 136).

Uluslararası göç, farklı kültürel özellikleri sahip bireylerin, grupların, örgütlerin ekonomik, kültürel, siyasal ve sosyal anlamda yoğun bir etkileşim içine girmelerine neden olmaktadır. Bu durum, kültürlerin birbirine daha çok benzemesine yol açabileceği gibi, diğer yandan toplumsal reflekslerle özgün değerlerin korunması, aktarılması ve öne çıkarılması anlamında ayrışmasına da yol açmaktadır. Farklı kültürel özelliklere sahip bireyler bir araya geldiklerinde kendi alışkanlıklarının doğru olduğunu düşünmektedirler. Bu durum ise, diğerleri tarafından yanlış ve ilkel olarak algılanabilmektedir (Perihan Ügeöz'den akt. Pınar, 2016: 89).

1.3. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu araştırmanın amacı Mezitli'de yaşayan yerel halkın Suriyelilere ilişkin algısını ve toplumsal kabul durumunu belirlemek ve nihayetinde toplumsal anlamda uyumun sağlanabilmesi adına yapılacak çalışmalara veri sağlayabilmektir.

Resmi rakamlara göre Mersin'de ikamet eden Suriyeli sayısı yaklaşık 132 bin 462 olarak belirtilirken, Mersin'de gayri resmi Suriyeli sayısının 320 bini aştığı belirtilmektedir(Milliyet, 2015). Rakamlardan anlaşılacağı üzere Mersin, Suriyelilerin sayıca yoğun bulunduğu illerden biridir. Bu tarz kitlesel göçler hem göç edenlerin hem de yerel halkın üzerinde farklı etkiler ortaya çıkarmakta ve bunların bilimsel yöntemlerle tespit edilmesi göçün yönetilebilirliği açısından önem taşımaktadır. Bu gerçekten yola çıkarak Mersin'in Mezitli merkez ilçesinde Mezitli Kent Konseyi tarafından ve Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi Müdürü M. Murat Erdoğan'ın daha önce Türkiye genelinde yapmış olduğu araştırması örnek alınarak internet üzerinden toplamda 402 kişi ile anket yapılmış olup anket; 5'li likert(Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) şeklinde hazırlanan sorulardan oluşmuştur. Anket Mezitli halkına yaklaşık 2 hafta boyunca açık kalmıştır. Bu anket ile Mezitli'deki yerel halkın Suriyeli sığınmacılar konusundaki düşünceleri, beklentileri ve sorunları saptanmaya çalışılmıştır. Böylelikle Mezitli'deki yerel halkın Suriyelilere yönelik algısı ve toplumsal kabul düzeyi ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.Beşli likert ölçeği ile yapılan anketler sonucu Chronbach's alpha güvenilirlik testi katsayısının yüksek (0.66) çıkması, beşli likert ölçeği seçiminin isabetli olduğunu göstermektedir

Araştırmanın örnek hacmi, "Anakitle Oranlarına Dayalı Basit Tesadüfi Olasılık Örnekleme" yöntemiyle belirlenmiştir. Buna göre araştırmada kullanılacak olan örnekleme yöntemi aşağıdaki eşitlikle verilmiştir (Malhotra, 2004; Hair ve ark., 2000).

$$n = \frac{z^2 \cdot p(1-p)}{d^2}$$

Burada;

n = Örnekleme hacmi, d = Kabul edilen hata tolerans düzeyi,

z = %95 güven düzeyine karşılık gelen standart z-değeri,

p = Anakitle oranını ifade eder. Örneklemin burada 390 olması yetmektedir.

Bu çalışmada e-mail ve facebook hesapları üzerinden 402 kişiye ulaşılmış olup, gerekli örnekleme sayısı yakalanmıştır.

Araştırmaya konu olan değişkenler arasındaki bağımsızlık testlerinde ki-kare analizi kullanılmıştır. Ki-kare testi bu tür analizlerde kullanılan en yaygın yöntemlerden biridir (Kartal, 1998:119-123; Donald ve Lindgren,1996:522-523).

2. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

2.1. Mezitli Halkının Suriyelileri Kabul Dayanakları

Anket sorularında Mezitli halkının Suriyelileri kabul noktasında temel dayanaklarını belirlemek amacıyla bazı sorular sorulmuş olup, bunlara verilen cevaplar şu şekildedir. Ankete katılanların büyük çoğunluğu (%56.5'i) Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye kabul edilmesinin ülkemizin tarihinden, coğrafyasından kaynaklanan bir gereklilik olup olmadığı konusunda olumsuz görüş belirtmişlerdir. "Suriyeli sığınmacıları kabul etmemiz din kardeşliğimizin gereğidir" önermesine ise ankete katılanların %69'u olumsuz yanıt vermiştir. "Suriyeli sığınmacılar etnik yönden kardeşimizdir, kabul edilmeleri gerekir" önermesinde de ankete katılanların yaklaşık %70'i olumsuz görüş bildirmiştir. Mezitli halkının yaklaşık %41'i Suriyeli sığınmacıların kendilerini ilgilendirmediği görüşüne sahiptir. Ancak yakın bir oranla(yaklaşık %40) ankete katılan bireyler, Suriyeli sığınmacıların bizi ilgilendiren bir durum olduğu görüşündedirler. Suriyeli sığınmacıların kabulünün ülkemizin yararına olup olmadığı sorusuna ise çarpıcı bir oranla ankete katılanların yaklaşık %60'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermiştir. %17'si de katılmıyorum cevabını vermiştir. Bu doğrultuda Mezitli'de oturan yerel halk Suriyeli sığınmacıların kabulünün ülkemize bir yarar getirmediği yönünde görüşe sahiptir.

Mezitli'deki yerel halkın Suriyelilere yönelik toplumsal kabul noktalarını belirlemek amacıyla sorulan sorulara verilen cevaplar yukarıda gösterilmiştir. Bu doğrultuda coğrafi-tarihi yakınlık, din kardeşliği, etnik yönden kardeşlik tanımlamaları Mezitli halkının Suriyelilere yönelik kabullerinde olumlu-belirleyici bir etkiye bulunmadığı söylenebilir.

Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi(HUGO)'nin 2014 yılında Türkiye genelinde yapmış olduğu çalışmada da Mezitli'de yapılan çalışmanın sonuçlarına bazı noktalarda yakın veriler elde edilmiş olup, Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye kabul edilmesinin ülkemizin tarihinden, coğrafyasından kaynaklanan bir gereklilik olup olmadığı sorusuna araştırmaya dahil olanların %40.4 ü olumsuz cevap vermiş, din kardeşliği önermesine olumlu cevap verenlerin oranı Mezitli'deki veriden farklı olarak %52.9'dur. Etnik yönden kardeşlik önermesine olumlu cevap verenlerin oranı ise %42.1'dir(Erdoğan, 2015: 28-29).

Mezitli'deki yerel halkın Suriyelileri kabul etme noktasında en sert tutum takındıkları nokta ise Suriyelilere vatandaşlık verilmesi konusunda olduğu ortaya çıkmıştır. Buna göre ankete katılanların yaklaşık %67'si Suriyelilere kesinlikle vatandaşlık verilmemesi gerektiğini, yaklaşık %16'sı da vatandaşlık verilmemesi gerektiğini belirtmiştir. Dolayısıyla Mezitli'de ciddi bir oranla(yaklaşık %83) Suriyelilerin Türkiye vatandaşlığına alınma konusunda sert bir tutum hakimdir.

Mezitli halkının Suriyelileri kabul etme noktasında ılımlı tutum sergilediği nokta ise Suriye'de savaş koşullarının hüküm sürüyor olmasıdır. Bu durumda Mezitli halkının %54.6'sının Suriyelileri savaştan kaçan insanlar olarak tanımladığı ortaya çıkmıştır. Bu durumda denilebilir ki Mezitli halkı Suriyelilere yönelik hepten bir reddiyeci bakış açısına sahip değildir.

Birlikte yaşama konusunda Suriyelilere karşı olumsuz algıya sahip olan Mezitli halkının Suriyelilerin kamplarda yaşamaları konusuna çok daha ılımlı baktıkları ortaya çıkmıştır. Ankete katılanların %68'i Suriyelilerin kamplarda barınması gerektiğini düşünmektedir.

Yaşam hakkı söz konusu olduğunda Suriyelilere yönelik toplumsal kabul seviyesi yüksek olan Mezitli halkı, kendi yaşam koşullarında meydana gelen olumsuz değişimler söz konusu olduğunda toplumsal kabul seviyesinin düştüğü ve bu noktada Suriyelilerin kabulünde sıkıntıların başladığı dikkat çekmektedir. Örneğin; Suriyelilere çalışma izni verilmesi söz konusu olduğunda Mezitli'deki yerel halkın bu konuda genel anlamda olumsuz bir tutuma sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılanların %34.5'i Suriyelilere kesinlikle çalışma izni verilmemesi gerektiğini düşünmekte, %41.3'ü de belli işlerde kısmi geçici çalışma izni verilebilir olduğunu düşünmektedir.

Mezitli halkının Suriyelileri kabul noktasında zorlanma sebeplerinin başında Mezitlilerin kendilerini Suriyelilerden kültürel anlamda farklı görmeleri gelmektedir. Ankete katılanların yaklaşık %82'si Suriyeliler ile aralarında kültürel farklılık olduğunu belirtmiştir. Bu durumun Mezitli'de yerel halk ile Suriyeliler arasında uyumu zorlaştıran en önemli etken olduğu söylenebilir. Çünkü uluslar arası göçün toplumsal etkilerinin başında kültürlerarası iletişimde yaşanan problemler gelmekte ve kültürlerarası iletişimde yaşanan kopukluk ise göçle gelen ve göç edilen yerde yaşayan insanlar arasındaki uyumu güçleştirmektedir. Mezitli halkının kendilerini kültürel anlamda farklı görmelerinin beraberinde getirdikleri de kültürlerarası iletişime engel oluşturmaktadır. Buna göre ankete katılanların yaklaşık %75'i komşuluk ilişkilerini geliştirmek için adım atmadığını, %40'ı da Suriyeli biriyle komşu olmanın rahatsızlık verdiğini söylemiştir. Suriyeli biriyle komşuluk yapmanın neden rahatsızlık verdiği sorusuna verilen cevapların büyük çoğunluğu (%38.4'ü) kültürel farklılıktan kaynaklandığını göstermektedir. Tüm bu söylenenlere paralel olarak ankete katılanların %63.5'i Suriyelilere uyum sağlayamayacağını düşündüğünü belirtmiştir.

Bennett'in modeline göre Mezitli halkının savunma düzeyinde olduğu söylenebilir. Çünkü savunma düzeyinde biz ve onlar arasında ayırım yapılmakta, kişiler kendi kültürlerini yüceltmekte ve farklı olan bir tehdit olarak algılanmaktadır (Pinar, 2016: 94-95). Mezitli halkının da Suriyelileri bir tehdit olarak algıladığı aşikardır. Bunun izi Suriyeliler ile olan komşuluk ilişkilerinde ve kendilerini kültürel anlamda farklı görmelerinde bulunabilir.

Beklenmedik bir kitlesel göç ile karşı karşıya kalan Mezitli halkı, var olan kültürel düzenin değişimi, çalışma şartlarının değişimi gibi koşullar karşısında kendi kültürel özelliklerini muhafaza edemeyeceği korkusuna kapılmıştır. Bu göçün en doğal sonucudur. Bourdieu'nun habitus kavramı ile anlatmak istedikleri bu noktada anlam kazanmaktadır. Çünkü yaşanan göç ile Suriyelilerin habitusları ile yerel halkın habitusları karşılaşmakta ve Mezitli'deki yerel halk "yabancı" olan Suriyelileri kendi habituslarını değiştirebileceği sebebiyle tehdit olarak algılanmaktadır.

2.2. Sosyo-Ekonomik Değişkenlerin Suriyelilerin Toplumsal Kabulü Üzerindeki Etkisi

Burada SPSS programı ile yapılan tüm çapraz tablolara yer verilmeyecek olup, araştırmada özellikle öne çıkan kültürel farklılık, komşuluk ilişkisi vd. üzerine sorulan sorular ile bağımsız değişkenler arasında yapılan çapraz ilişkilere yer verilecektir.

Tablo 1: Cinsiyet ve Suriyelilerin Toplumsal Kabulü Arasındaki İlişki

	Ki Kare Testi P-Değeri
Kendini Suriyeliler İle Kültürel Olarak Yakın Görme	0,007
Suriyelilerin Uyum Sağlamasına Bakış	0,004
Kabul ve Uyum İçin Çalışma Yapılması Gerekliği	0,010
Suriyelilere Vatandaşlık Verilmesi Komusu	0,549

Yukarıdaki tabloda verilen P-değerlerinden de anlaşılacağı üzere cinsiyet ve Suriyelilerin toplumsal kabulü arasında bir ilişki olduğu saptanmıştır. Buna göre Suriyeliler ile kültürel anlamda aynı olduğumuzu düşünmüyor musunuz sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında ankete katılan kadınların %87'si, erkeklerin ise yaklaşık %78'i hayır cevabını vermiştir. Bu doğrultuda denilebilir ki kadınlar erkeklere oranla Suriyeliler ile aralarında kültürel anlamda daha sert bir çizgi çekmektedirler. Suriyelilerin Türk toplumuna uyum sağlamasına olan inancın cinsiyet ile olan ilişkisine bakıldığında kadınların yaklaşık %70'i, erkeklerin ise yaklaşık %66'sı Suriyelilerin uyum sağlamayacağını düşünmektedir. Bunun yanında kadınların yaklaşık %14'ü, erkeklerin ise yaklaşık %25'i Suriyelilerin uyum sağlayacağına inandığını belirtmiştir. Bu durumda kadınların Suriyelilerin uyum sağlama konusundaki görüşleri erkeklere oranla daha olumsuzdur. Kadınların Suriye göçü ile ilgili uyuma dair politikalar geliştirilmesi konusundaki görüşlerine bakıldığında ise erkeklere oranla politika geliştirilmesine daha soğuk baktığı saptanmıştır. Kadınların yaklaşık %25'i kabul ve uyum için politikaların geliştirilmesine olumsuz bakarken, erkeklerin yaklaşık %35'i bu konuya olumlu bakmaktadır. Suriyelilerin vatandaşlığa alınması konusunda kadınların erkeklere oranla daha sert bir tutuma sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Buna göre kadınların yaklaşık %86'sı, erkeklerin %79.5'i Suriyelilerin

vatandaşlığa alınması konusunda olumsuz görüşe sahiptir. Bu sonuçlara bakarak denilebilir ki kadınlar Suriyelilerin toplumsal kabulü ve uyumu konusunda erkeklere oranla daha sert bir tutuma sahiptirler.

Ancak Suriyelilere çalışma izni verilmesi konusuna gelindiğinde ortaya daha farklı bir tablo çıkmaktadır. Mezitli halkın Suriyelilerin çalışma durumlarına bakışlarını cinsiyet bağlamında bakıldığında kadınların yaklaşık %30'unun erkeklerin ise yaklaşık %39'unun Suriyelilere kesinlikle çalışma izni verilmemesi gerektiği görüşünde olduğu saptanmıştır. Suriyelilerin belli işlerde geçici çalışma izni verilebileceği konusunda ise kadınların yaklaşık %47'sinin, erkeklerin yaklaşık %37,3'ünün olumlu görüşü mevcuttur. Bu durumda kadınların bu görüşe daha ılımlı baktığı görülmektedir.

Tablo 2: Yaş ve Suriyelilerin Toplumsal Kabulü-Uyumu Arasındaki İlişki

	Ki Kare Testi P-Değeri
Suriyelilerin Çalışma Durumlarına Bakış	0,013
Suriyelilerin Uyum Sağlamasına Bakış	0,158
Kabul ve Uyum İçin Çalışma Yapılması Gerekliği	0,180

Suriyelilere çalışma izni verilip verilmemesi konusunda 46 yaş ve üzerindeki, 46 ve altı yaş grubundakilere göre Suriyelilerin çalışmaları konusunda daha olumsuz bir görüşe sahip olup, kesinlikle çalışma izni verilmemesi gerektiği noktasında cevaplarının toplandığı görülmektedir. 46 yaş ve altındaki bireylerin cevapları ise Suriyelilere belli işlerde kısmi geçici süreli çalışma izni verilmesi noktasında toplanmıştır.

Suriyelilerin uyum sağlamasına yaş düzeyinde bakıldığında 35 yaşın altındakiler, Suriyelilerin uyum sağlayabileceğine diğer yaş gruplarına göre daha olumsuz bakmaktadır. Suriyelilerin uyum sağlaması üzerinde zamanın belirli olacağına ise yüksek bir oranla(%50) en fazla 66 yaş üzerindeki, en az oranla(yaklaşık %17) ise 25 yaş ve altı gruptakiler inanmaktadır. Bu durumda denilebilir ki yaş arttıkça Suriyelilerin uyum sağlayabileceğine olan inanç artmaktadır.

Suriyeliler ile ilgili uyum çalışması yapılması gerektiği sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında ise 36-45 yaş aralığındakilerin en az oranla(yaklaşık %47) konuya sıcak bakmadığı saptanmıştır. Söz konusu çalışmaların yapılmasına en sıcak bakanlar ise %68.4 oranıyla 46 ve 55 yaşa aralığındaki gruptur.

Tablo 3: Eğitim ve Suriyelilerin Toplumsal Kabulü-Uyumu Arasındaki İlişki

	Ki Kare Testi P-Değeri
Suriyelilerin Uyum Sağlamasına Bakış	0,415
Suriyelilere Vatandaşlık Verilmesi Konusu	0,023
Suriyelileri Etimik Kardeş Olarak Görme	0,063
Suriyelileri Din Kardeşi Olarak Görme	0,061

Eğitim seviyesi ile Suriyelilerin uyum sağlayabileceğine inanç arasındaki ilişkiye bakıldığında üniversite ve üzeri eğitime sahip olanların lise ve altı gruptakilere oranla Suriyelilerin uyum sağlayabileceğine olan inançları daha kuvvetlidir. Üniversite ve üzeri eğitime sahip olanların %62.3'ü, lise ve altı gruptakilerin %67'si Suriyelilerin uyum sağlayamayacağını düşünmektedir.

Suriyelilerin vatandaşlığa alınması konusu ile araştırmaya katılanların eğitim seviyesi arasındaki ilişkiye bakıldığında; üniversite ve üzeri eğitim grubundakilerin(yaklaşık %85'i) lise ve altı eğitim grubundakilere(%76) göre Suriyelilere vatandaşlık verilmesi konusunda daha sert tutuma sahip olduğu görülmüştür.

Üniversite ve üzeri eğitime sahip olanların %70'i Suriyelileri din kardeşi olarak görmemekte iken, lise ve altı eğitim sahip olanların %61'i Suriyelileri din kardeşi olarak görmediğini belirtmiştir. Bu durumda eğitim seviyesi arttıkça Suriyelileri din kardeşi olarak kabullenme seviyesinin düştüğü söylenebilir. Benzer

şekilde Mezitli'de yaşayanların Suriyelileri etnik kardeş olarak kabullene oranlarına bakıldığında; lise ve altı eğitime sahip olanların %64'ü, üniversite ve üzeri eğitime sahip olanların ise %70.5'inin Suriyelileri etnik kardeş olarak görmemektedir. Bu durumda eğitim seviyesi arttıkça Suriyelileri etnik kardeş olarak görme eğilimi azalmaktadır.

SONUÇ

Mezitli'deki yerel halkın Suriyelilere yönelik algısını ve toplumsal kabul seviyesini belirlemeye yönelik yapılan bu araştırmadan elde edilen verilere dayanarak genel bir sonuç çıkarmak gerekirse şunlar söylenebilir:

Mezitli halkının Suriyelileri toplumsal anlamda kabulünde coğrafi-tarihi yakınlık, din kardeşliği, etnik yönden kardeşlik söylemleri olumlu anlamda bir etkiye bulunmamaktadır. Mezitli halkının Suriyelileri toplumsal kabul seviyesinin düştüğü en önemli noktaların ise Suriyelilere vatandaşlık hakkı ve çalışma izni verilmesi konusuyla ilgili olduğu tespit edilmiştir.

Mezitli halkının Suriyelileri toplumsal kabulde zorlanma nedeni ise kültürel farklılık olarak saptanmıştır. Bu bulgu araştırmanın en önemli bulgularından birisi olup, Mezitli halkının Suriyeliler ile kültürel iletişim kurmasında adeta bir set oluşturmaktadır. Kültürel farklılıklara yapılan vurgular, Mezitli halkı ile Suriyeliler arasında uyumu güçleştirmektedir.

Mezitli halkı, beklenmedik bir kitlesel göç ile karşı karşıya kalmış ve dolayısıyla var olan kültürel düzenin değişimi, çalışma şartlarının değişimi gibi koşullar karşısında kendi kültürel özelliklerini muhafaza edemeyeceği korkusuna kapılmıştır. Bu göçün en doğal sonucudur. Ancak bu sonuç; gelecekte olası çatışmaları önleme adına göçün iyi yönetilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Göçün iyi yönetilmesi için yerel yönetimlere büyük görevler düşmekte ve bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar; toplumsal anlamda daha iyi bir gelecek, huzur ve barış ortamının sağlanması için kayda değer önem taşımaktadır.

Bu çalışmayla birlikte, toplumsal kabul ve uyum sürecinin daha sorunsuz geçebilmesi için, yerel yönetimlerin, kamu kurumları ve STK'ların bu konuda çalışma yapmaları gerekmektedir. Özellikle Suriyelilerin yaşadığı sorunlar ile neden oldukları sorunlar tespit edilip bu konuda bir an önce çalışmalar yapılarak "toplumsal kabul uyum" sürecinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yardımcı olunabilir.

KAYNAKÇA

AKSOY, Z. (2012). Uluslar arası Göç ve Kültürlerarası İletişim, Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 20(5), 292-303.

AKŞİT, G., BOZOK, M. & BOZOK, N. (2015). Zorunlu Göç, Sorunlu Karşılaşmalar: Hisar Köyü, Nevşehir'deki Suriyeli Göçmenler Örneği, Maltepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi, 1(2), 92-116.

BEKİROĞLU, O. ve BALCI, Ş. (2014). "Kültürlerarası İletişim Duyarlılığının İzlerini Aramak: İletişim Fakültesi Öğrencileri Örneğinde Bir Araştırma", Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Sayı: 35, 429-459.

BMMYK. (2016a). Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin Sözleşme, <http://www.goc.gov.tr/files/files/multec%C4%B1ler%C4%B1nhukuk%C4%B1statusune%C4%B1%C4%B1sk%C4%B1nsozlesme.pdf>, Erişim Tarihi: 21.07.2016.

BMMYK. (2016b). Mültecilerin Hukuk Statüsüne İlişkin 1967 Protokolü, [http://www.goc.gov.tr/files/files/M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%C4%B0N%20HUKUK%20STAT%C3%9CS%C3%9CN%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0N%201967%20PROTOKOL%C3%9C\(1\).pdf](http://www.goc.gov.tr/files/files/M%C3%9CLTEC%C4%B0LER%C4%B0N%20HUKUK%20STAT%C3%9CS%C3%9CN%C4%B0L%C4%B0%C5%9EK%C4%B0N%201967%20PROTOKOL%C3%9C(1).pdf), Erişim Tarihi: 28.07.2016.

CENGİZ, D. (2015). Zorunlu Göçün Mekânsal Etkileri Ve Yerel Halkın Algısı; Kilis Örneği, Turkish Studies, 10(2), 101-122.

ÇAKIR, M. (2010). Kültürlerarası İletişimin Bir Yönü: Özün Ötekileştirilerek Yabancılaştırılması, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 21(1), 75-84.

DONALD, A., B. ve LİNDGREN, B. W., (1996) Statistics: Theory and Methods. 2nd. Edition, Wadsworth Publishing Company, California.

- ERDOĞAN, M. M. (2015). Türkiye'deki Suriyeliler: Toplumsal Kabul ve Uyum Araştırması, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- ERSOY, M. ve BALABAN, O. (2005). Göçmen Nüfusun Kentle Etkileşim Süreci, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kentsel Politika ve Yerel Yönetimler Anabilim Dalı 2003-2004 Yılı Stüdyo Çalışması.
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI. (2006). İçişleri Bakanlığı 2006 Genelgesi, http://madde14.org/index.php?title=%C4%B0%C3%A7%C5%9Fleri_Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1_2006_Genelgesi, Erişim Tarihi: 01.08.2016.
- KARTAL, M. (1998) Bilimsel Araştırmalarda Hipotez Testleri, Parametrik ve Nonparametrik Teknikler, 2. Baskı, Şafak Yayınevi, Erzurum.
- KARTARI, A. (2001). Farklılıklarla Yaşamak: Kültürlerarası İletişim, Ürün Yayınları, Ankara.
- KAYGALAK, S. (2009). Kentin Mültecileri: Neoliberalizm Koşullarında Zorunlu Göç ve Kentleşme, Dipnot Yayınları, Ankara.
- MALHOTRA, N. K. (2004). Marketing Research (An Applied Orientation). Pearson Prentice Hill.
- MARSHALL, G. (1999). Sosyoloji Sözlüğü, Bilim ve Sanat Yayınları: Ankara.
- ÖĞUZ, H. Ş. (2015). Kültürlerarası Karşılaşmaların Uzak İhtimali: Sığınmacılık Deneyiminde Gaziantep Örneği, Tesam Akademi Dergisi, 2(2), 127-165.
- PINAR, Ş. (2016). Kültürlerarası İletişim Ve Göç Olgusu, Kültürlerarası İletişim Öğrenci Sempozyumu 15-16 Ekim 2015 Bildiriler Kitabı, Gümüşhane Üniversitesi Yayınları, Gümüşhane.
- SEZGİN, A. ve YOLCU, T. (2016). Göç İle Gelen Uluslararası Öğrencilerin Sosyal Uyum Ve Toplumsal Kabul Süreci, Uluslar arası Sosyal Bilimler Dergisi, 4(7), 417-436.
- ŞAHİN, O. (2016). Suriyeli Mültecilerin Hukuki Durumu ve Toplumumuza Etkileri, <http://www.stratejikortak.com/2016/04/suriyelilerin-hukuki-durumu.html>, Erişim Tarihi: 02.08.2016.
- ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ. (2009). İki Arada Bir Derede Türkiye'deki Mültecilere Koruma Sağlanmıyor, Uluslararası Af Örgütü Yayınları, Londra.

23-25 SEPTEMBER / EYLÜL 2016
KONYA - TURKEY

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

